

Saksutskrift

Fastsetting av valgdag - Kommunestyrevalg og fylkestingsvalg 2015

Saksbehandler:	Jan Einbu	Saksnr.:	14/01294-5
Behandlingsrekkefølge		Møtedato	
1 Valgstyret	1/14	27.08.2014	
2 Kommunestyret	68/14	10.09.2014	

Kommunestyrets behandling 10.09.2014:

Votering: Valgstyrets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyrets vedtak 10.09.2014:

1. Valgting ved kommunestyrevalget/fylkestingsvalget 2015 holdes
søndag 13. september
mandag 14. september
2. Kommunestyret ber ikke om sak til valgstyret angående kretsinndeling.

Saksutskriften bekreftes
Ås, 19.september 2014

Rita Stensrud
Konsulent i politisk sekretariat

Dokumentet er elektronisk godkjent

Tidligere behandlinger

Valgstyrets behandling 27.08.2014:

Valgstyret drøftet seg frem til følgende omforente forslag, jf. rådmannens alternativ:
Tilsvarende valgstyrets innstilling.

Votering: Det omforente forslaget ble enstemmig tiltrådt.

Valgstyrets innstilling 27.08.2014:

1. Valgting ved kommunestyrevalget/fylkestingsvalget 2015 holdes
søndag 13. september
mandag 14. september
 2. Kommunestyret ber ikke om sak til valgstyret angående kretsinnstilling.
-

Saksfremlegg

Rådmannens innstilling:

1. Valgting ved kommunestyrevalget og fylkestingsvalget 2015 holdes mandag 14. september
2. Kommunestyret ber om sak til valgstyret angående kretsinndeling til to stemmekretser i Ås kommune.

Ås, 07.08.2014

Trine Christensen
Rådmann

Andreas Brodahl
service- og kommunikasjonssjef

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Valgstyret
Kommunestyret

Vedlegg:

Ingen

Øvrige dokumenter som ligger i saken:

Lenke til valgloven: <http://lovdata.no/lov/2002-06-28-57>

Vedtak i saken sendes til:

Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Referatsak valgstyret (formannskapet)
Administrativ valggruppe

SAKSUTREDNING:

Sammendrag:

Valgdag for kommunestyrevalg og fylkestingsvalg er fastsatt til mandag 14. september 2015. Kommunestyret kan vedta at det i tillegg skal holdes valg søndagen før valgdagen.

Fakta i saken:

I statsråd 06.06.2014 ble valgdagen for kommunestyrevalget og fylkestingsvalget fastsatt til mandag 14. september 2015.

«Kommunestyret kan selv, med tilslutning fra minst 1/3 av medlemmene, vedta at det på ett eller flere steder i kommunen holdes valg også søndagen før den offisielle valgdagen. Vedtaket må treffes senest samtidig med budsjettet for det året valget skal holdes.» jf. valgloven § 9-2 (2).

Todagers valg

I Ås kommune har kommunestyrevalg og stortingsvalg vært holdt over to dager. Valglokalene har da holdt åpent i 4 timer på søndagen. Søndagsvalg innebærer mer planlegging og tilrettelegging hos valgadministrasjonen samt økte kostnader.

Ved kommunestyrevalget i Ås i 2011 ble 34,25 % av stemmene avgitt på valgting på søndag. Ved stortingsvalget i 2013 var tallet 34,1 %.

Blant Follo-kommunene avholdt Nesodden og Frogn kommune endags valg ved stortingsvalget i 2013, de 5 andre Follo-kommunene avholdt todagers valg.

Stemmestyrer

Etter endringer i valgloven (iverksatt 1.1.2012) kan ikke listekandidater til de aktuelle valg være stemmemottaker eller valgfunksjonær i valglokalene, jf. valgloven § 9-3 (4) som lyder:

(4) Kandidat som er oppført på valgliste ved kommunestyrevalget, kan ikke oppnevnes til stemmemottaker eller valgfunksjonær i valglokalene i vedkommende kommune. Kandidat som er oppført på valgliste ved stortingsvalget eller fylkestingsvalget, kan ikke oppnevnes til stemmemottaker eller valgfunksjonær i valglokalene i kommunene i vedkommende fylke.

Bestemmelsen gjaldt også ved stortingsvalget 2013, men da var få politikere berørt slik at mange politikere som ikke sto på aktuelle lister var valgmedarbeidere.

Ved kommunestyrevalget/fylkestingsvalget i 2015 kan de fleste av politikerne ikke benyttes fordi de vil stå på listene. Det må det derfor oppnevnes ansatte, innbyggere, studenter og andre interesserte.

I 2013 ble det innbyggere, ansatte og studenter benyttet som valgmedarbeidere etter annonsering. Noen vil kanskje la seg rekruttere for valget i 2015.

Det er til sammen ca. 55 personer som kontinuerlig sitter i stemmestyrene, fordelt på de 6 valgkretsene både søndag og mandag. Det er også 3-5 personer som sitter som vara på hvert stemmested.

Det planlegges å rekruttere ansatte og innbyggere som er interesserte. Erfaringer fra stortingsvalget 2013 viste at et tilstrekkelig antall meldte seg som valgmedarbeidere

etter annonsering i pressen og på Internett. For valget i 2015 vil det fortsatt bli utfordrende å erstatte erfarne folkevalgte i stemmestyrene med nye og uerfarne valgmedarbeidere.

Stemmekretser

Ås kommune har 6 stemmekretser: Brønnerud, Åsgård, Rustad og Holstad, Kroer, Nordby, Solberg. Antallet ble sist endret ved at Holstad og Rustad ble slått sammen i 2005, berørte kretsgrenser som følge av sammenslåingen ble justert i 2010.

En reduksjon fra 6 til 2 stemmekretser, vil kunne gi en betydelig økonomisk besparelse, effektivisering og forenkling av valgoppgjøret.

I følge valgloven § 9-3 (1) avgjør kommunestyret, eller valgstyret etter delegering, hvor mange stemmekretser kommunen skal deles inn i. I følge [Ås kommunes reglementer](#) er dette delegert til valgstyret (formannskapet), jf. pkt. 6.2.

Dersom kommunen ønsker endringer i valgkretsinnndelingen må [føringsinstruks for matrikkelen pkt. 5.2.3.](#) overholdes:

Valgkrets

For valgkretser er det kommunen selv, ved valgstyret, som vedtar valgkretsinnndelingen i hver enkelt kommune. Valgstyrene har 31. mars i valgåret som siste frist til å vedta endringer i valgkretsinnndelingen. Deretter må digitale valgkretsgrensedata utarbeides og sendes Kartverket så raskt som mulig. Valgmanntallet utarbeides av Folkeregisteret på grunnlag av valgkretsinformasjonen på adressepunktene i matrikkelen.

Tidligere var endringer svært arbeidskrevende for oppmålingsavdelingen, men i følge oppmålingssjefen er arbeidet med en slik omlegging nå betydelig forenklet.

Dersom valgstyret eller kommunestyret ønsker sak om endring av valgkretsene, bes bestilling gitt rådmannen i forbindelse med behandling av denne saken.

Vurderinger

Økonomiske og ressursmessige konsekvenser

Kostnader knyttet til å holde valg også søndagen før den offisielle valgdagen, vil mest sannsynlig tilsvare kostnadene ved valget 2013:

- Stemmestyrer (kun søndag)
 - o Innbyggere og ansatte: ca. kr 110 000,-
- Matservering til stemmestyrene (kun søndag)
 - o Ca. kr 5 000,-
- Administrasjonen for tilrettelegging (for søndag)
 - o Lønnskostnad: ca. kr 15 000,-

Dette for utdeling av utstyr og manntall m.m., mottak av stemmesedler og annen bistand.

Kostnaden for å holde søndagsvalg utgjør ca. 130.000,-.

Det går også flere timer i forkant av valgting hos administrasjonen til planlegging og tilrettelegging ved å holde valgdag en ekstra dag.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet gir ikke økt tilskudd til kommuner som gjennomfører en ekstra valgdag.

I utgangspunktet vil det gi en økonomisk og arbeidsmessig besparelse ved ikke å holde søndagsvalg. Det vil bli mer ressurskrevende enn tidligere å rekruttere personer til stemmestyrene til både søndag og mandag, fordi det må oppnevnes ansatte og innbyggere.

Valgforskning gir imidlertid ikke belegg for at en ekstra valgdag øker valgdeltagelsen, jf. [kommuneproposisjonen 2014 pkt.4.2.1.](#)

Forhåndsstemming

Adgangen til å forhåndsstemme er betydelig utvidet og forenklet for velgerne ved de siste valgene.

Fra 1. juli har det vært mulig å avlegge tidligstemme innenriks. Ordinær forhåndsstemming har vært fra ca. 4 uker før valgdag til og med fredagen før. Forhåndsstemmeperioden utenriks har vært 1. juli - 30. august. Fra utlandet har det vært mulig å stemme ved å sende brev direkte. Dette gjør behovet for søndagsvalg etter rådmannens mening mindre påkrevet.

Ås kommune ønsker å tilrettelegge stemmeavgivning best mulig for velgerne. Det vil bli framlagt egne saker til valgstyret om åpningstider og steder for valgdag(-er) og forhåndsstemming.

Alternativer:

Alternativ til innstilling:

3. Valgting ved kommunestyrevalget/fylkestingsvalget 2015 holdes
søndag 13. september
mandag 14. september
4. Kommunestyret ber ikke om sak til valgstyret angående kretsinndeling.

Vurdering av alternativ

Økt tilgjengelighet og tradisjon kan være viktig for å holde et todagers valg.

Konklusjon med begrunnelse:

Rådmannen anbefaler at kommunestyrevalget og fylkestingsvalget 2015 holdes på mandag 14. september. Med god tilrettelegging for forhåndsstemmegivning vil dette gjøre at det er lite behov for å måtte benytte søndagen som stemmedag.

Kan vedtaket påklages?

Nei.

Ikraftttredelse av vedtaket:

Umiddelbart.